

Keuzedeel mbo

Vorbereiding hbo

behorend bij één of
meerdere kwalificaties mbo

Op dit moment is een wijziging van de WEB in voorbereiding waarmee de positie van keuzedelen in de kwalificatiestructuur wordt geregeld. Dat betekent dat op dit moment nog geen keuzedelen kunnen worden vastgesteld. Wel ontwikkelen de kenniscentra keuzedelen die de instellingen in het zogeheten vrijwillige jaar kunnen aanbieden in de vrije ruimte.

In de kwalificatiestructuur worden daarom al criteria opgenomen waarin wordt verwezen naar het keuzedeel. Op die manier wordt gewaarborgd dat door de kenniscentra voorgestelde keuzedelen na toetsing hun plaats kunnen krijgen in de kwalificatiestructuur. Vanzelfsprekend treden voorschriften over keuzedelen pas in werking na aanvaarding van het genoemde wetsvoorstel door de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Penvoerder: kch

Ontwikkeld door: Kenwerk, Fundeon en KCH i.s.m. met andere kenniscentra

Gelegitimeerd door: Het bestuur van Kenniscentrum Handel op advies van de Paritaire Commissie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven Handel

Op: 12-06-2014

1. Algemene informatie

D1: Voorbereiding hbo
Studielast
240
Branchevereisten
nee
Certificaten
Nee
Behorend bij kwalificatiedossier(s)/profiel(en)
Zie bijlage op www.kwalificatiesmbo.nl
Toelichting
<p>Dit keuzedeel is bedoeld om mbo-deelnemers voor te bereiden op een hbo-opleiding: het betreft met name oriëntatie voor het kiezen van een passende hbo-opleiding en de voorbereiding op de ontwikkeling van hbo-competenties. Het eerste deel, oftewel de oriëntatie op hbo-opleidingen en -beroepen, is aanvullend op de loopbaanoriëntatie en -begeleiding: in het keuzedeel wordt ervanuit gegaan dat de deelnemer gekozen heeft om een hbo-opleiding te gaan volgen na het behalen van het diploma en dat de aankomend student zich gaat voorbereiden op de beginperiode op het hbo. Het keuzedeel biedt de mogelijkheid gericht te kijken naar de mogelijkheden, eisen, etc. en hierin ervaring op te doen. De oriëntatie op de vervolgopleiding is als het ware het startpunt om hbo-competenties in de context van de gekozen opleiding te ontwikkelen.</p> <p>Dit keuzedeel is sectoronafhankelijk: het keuzedeel kan sectorspecifiek worden ingekleurd. Ook afspraken tussen individuele mbo- en hbo-opleidingen kunnen waar mogelijk worden ingepast.</p> <p>Ter verdere voorbereiding op het hbo kan aanvullend gekozen worden voor een keuzedeel taal of rekenen om het niveau Nederlands, een moderne vreemde taal of rekenen verder te ontwikkelen</p> <p>Dit keuzedeel is geen formele instroomeis voor het hbo: het is enkel bedoeld om mbo-deelnemers voor te bereiden op een mogelijke hbo-opleiding.</p> <p>De inhoud van het keuzedeel is ook gebaseerd op de uitkomsten van onderzoeken naar de succes- en faalfactoren van mbo'ers in het hbo.</p>

2. Uitwerking

D1-K1: Treft voorbereidingen voor het volgen van een hbo-opleiding

Complexiteit

Voor de voorbereiding voor het hbo wordt een groei verondersteld in de mate van complexiteit: de moeilijkheidsgraad van de aangeboden kennis, vaardigheden en gedrag in relatie tot de opdrachten is in grote mate bepalend voor de complexiteit. Dit betekent dat hij leert te bepalen welke werkwijzen hij het best kan inzetten in bepaalde gevallen/bij bepaalde (studie)opdrachten. Hij volgt procedures, maar krijgt grotere vrijheid in het kiezen (en mogelijk combineren) van de procedures.

Er wordt een groei verwacht naar een meer uitgebreide praktische en theoretische kennis voor het hbo-veld met bewustwording van de verschillen tussen mbo en hbo. Ook op het gebied van gespecialiseerde cognitieve en praktische vaardigheden om creatieve oplossingen voor concrete en abstracte problemen te ontwikkelen wordt groei verwacht. De studieactiviteiten kunnen hiertoe bijdragen wanneer deze steeds onvoorspelbaarder worden qua situatie en veranderingen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar draagt verantwoordelijkheid voor de resultaten van eigen activiteiten, werk en studie. Hij bereidt zich bewust voor op de eisen die aan een beginnend hbo-student worden gesteld.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Bezit kennis van voor het hbo relevante evaluatietechnieken, passend bij de context/sector
 - Bezit kennis van in het hbo gehanteerde analyse- en onderzoeksmethoden, passend bij de context/sector
 - Bezit brede kennis van vakterminologie, passend bij de context/sector
 - Bezit kennis van in het hbo gehanteerde presentatietechnieken, passend bij de context/sector
 - Bezit kennis van op hbo-niveau relevante methoden, technieken, materialen, diensten en producten, passend bij de context/sector
-
- Kan de diverse kennisgebieden, werkwijzen en procedures binnen het vakgebied integreren
 - Kan voor de sector relevante informatie mondeling en schriftelijk verwerken
 - Kan voor de sector relevante rekenvaardigheden toepassen

D1-K1-W1: Oriënteert zich op hbo-opleidingen en -beroepen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar oriënteert zich op beroepen waarvoor een hbo-niveau vereist is. Hij vormt zich een beeld van deze beroepen en de bijbehorende beroepsperspectieven. Hij kijkt welke opleidingen in aanmerking komen om te gaan volgen. Hij gaat na wat de verschillen tussen de mbo-opleiding en hbo-opleiding zijn: enerzijds op het gebied van de verwachtingen t.a.v. kennis, vaardigheden en gedrag, anderzijds gericht op de verschillende loopbaanperspectieven. Hij onderneemt verschillende activiteiten (zoals gesprekken voeren, informeren naar instroomeisen en voorlichtingsbijeenkomsten volgen) om te achterhalen of een hbo-opleiding en beroep bij hem past en voor hem haalbaar is.

Resultaat

- Op basis van de oriëntatie kan de beginnend beroepsbeoefenaar een gefundeerde keuze maken voor een mogelijke vervolgstap in zijn (school)loopbaan.

Gedrag

- Toont interesse in het hbo-beroepenveld en in hbo-opleidingen: zet zich in om informatie te verzamelen.
- Maakt een duidelijke beslissing over een mogelijke vervolgstap in zijn (school)loopbaan, toont vertrouwen en verantwoordelijkheid voor zijn eigen keuze.
De onderliggende competenties zijn: beslissen en activiteiten initiëren, leren

D1-K1-W2: Zoekt, selecteert en analyseert informatie t.b.v. een (studie)opdracht.

Omschrijving

D1-K1-W2: Zoekt, selecteert en analyseert informatie t.b.v. een (studie)opdracht.

De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt en bestudeert (ten behoeve van een (studie)opdracht) informatie. Hij gaat o.b.v. de informatiebehoefte/vraag na waar hij bepaalde informatie kan vinden, zoekt verschillende informatiebronnen en stelt relevante vragen om bij personen relevante informatie te verzamelen. Desgewenst doet hij zelf onderzoek om informatie te verzamelen. Hij ordent de informatie op basis van relevantie/belang en betrouwbaarheid, beoordeelt de informatie op juistheid en vat de informatie samen. Hij formuleert een reactie op de informatiebehoefte/vraag en/of geeft de verzamelde informatie weer. Waar gevraagd zet hij de gevonden informatie in bij discussies, presentaties en de onderbouwing van argumenten.

Resultaat

- De gehanteerde informatiebronnen, de analyse en de weergave van de informatie zijn voldoende om in verschillende situaties juiste en betrouwbare informatie te verstrekken.

Gedrag

- Gebruikt analyserend vermogen: definieert het probleem, bekijkt zaken vanuit verschillende invalshoeken, onderscheidt hoofd- en bijzaken en trekt logische conclusies.
- Stelt zich onderzoekend op: stelt vragen, vergelijkt verschillende bronnen, toetst bronnen op relevantie en betrouwbaarheid en is kritisch ten opzichte van de weergave van informatie.
- formuleert vlot, bondig en in correct Nederlands, stelt informatie af op de vraag/behoefte en doelgroep en is volledig in de bronvermelding.
De onderliggende competenties zijn: analyseren, formuleren en rapporteren, onderzoeken

D1-K1-W3: Werkt samen in projectgroepen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt in projectgroepen samen aan opdrachten/beroepstaken, die voorbereidend zijn op het niveau in het hbo. In de projectgroep maakt hij afspraken over de uitvoering van de opdracht/beroepstaak, de taakverdeling en de planning. Hij maakt met de projectgroep hierover afspraken.

In de projectgroep bespreekt hij de voortgang, geeft hij feedback en ontvangt hij feedback op gedrag en (tussen)resultaten en toets hij tussentijds het resultaat aan de gestelde eisen. Hij houdt hiervoor overzicht over het groepswerk in relatie met zijn eigen taken en verantwoordelijkheden binnen de projectgroep.

Bij de afronding van de opdracht/beroepstaak presenteert of levert hij een gezamenlijk eindproduct/resultaat op.

Resultaat

- De samenwerking met anderen heeft een positieve bijdrage aan het eindproduct/resultaat.
- Het eindproduct/resultaat van de opdracht/beroepstaak voldoet aan de gestelde eisen.

Gedrag

- Laat bereidheid tot samenwerken zien: draagt gezamenlijke verantwoordelijkheid voor proces en resultaat, staat open voor de inbreng van anderen, komt afspraken na en lost meningsverschillen op.
- Werkt systematisch: formuleert heldere doelen en stappen, houdt zich aan deadlines en bewaakt het overzicht.
- Gebruikt probleemoplossend vermogen in de projectgroep: speelt in op kansen en bedreigingen, combineert creativiteit met realiteitszin en draagt bruikbare oplossingen aan.
De onderliggende competenties zijn: samenwerken en overleggen, analyseren, creëren en innoveren, plannen en organiseren

D1-K1-W4: Reflecteert op gedrag en resultaten

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar reflecteert op zijn eigen studievoordigheden en/of geschiktheid voor het starten van een hbo-opleiding. Hij vraagt om feedback, laat zich begeleiden middels gesprekken, oriëntatie op beroep of (vervolg)studie en/of (zelf)testen. Op basis van de reflectie bepaalt hij vervolgstappen voor het (bij)sturen van de eigen ontwikkeling of gedrag, vorderingen of verdere professionalisering (loopbaan).

D1-K1-W4: Reflecteert op gedrag en resultaten

Resultaat

- Een beeld van de eigen capaciteiten, ambities en/of verbeterpunten.
- Vervolgstappen voor verdere ontwikkeling en geeft sturing en verantwoording aan ontwikkelproces.

Gedrag

- Ontwikkelt zelfinzicht: is kritisch naar zichzelf en formuleert realistische ambities.
- Is zich bewust van eigen rol en verantwoordelijkheid.

De onderliggende competenties zijn: leren

